

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 13. juna 2016. godine
Br. ref.: RK951/16

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

slučaju br. KI23/15

Podnositelj

Miladin Andželković

**Ocena ustavnosti rešenja PN br. 550/2014 Apelacionog suda Kosova
od 31. oktobra 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snežhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdij, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnositelj zahteva

1. Zahtev je podneo g. Miladin Andželković (u daljem tekstu: podnositelj zahteva), iz Kragujevca, Republika Srbija.

Osporena odluka

2. Podnositelj zahteva osporava rešenje PN br. 550/2014 Apelacionog suda Kosova od 31. oktobra 2014. godine u vezi sa rešenjem K. br. 29/14 Osnovnog suda u Mitrovici od 10. septembra 2014. godine.
3. Rešenje Apelacionog suda je uručeno podnosiocu zahteva 14. novembra 2014. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih rešenja, kojima se tvrdi da je povređen član 24. [Jednakost pred zakonom], član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i član 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republika Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje), članom 13. (Pravo na delotvoran pravni lek) i članom 14. (Zabrana diskriminacije) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 27. februara 2015. godine, podnositelj je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 12. marta 2015. godine, predsednik Suda je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeni od sudija: Robert Carolan, Ivan Čukalović i Enver Hasani.
8. Dana 27. marta 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva poslao Osnovnom sudu u Mitrovici.
9. Dana 26. juna 2015. godine, mandat sudije Envera Hasanija je okončan. Dana 1. jula 2015. godine, sudija Arta Rama-Hajrizi je imenovana za članicu Veća za razmatranje umesto sudije Envera Hasanija.
10. Dana 18. januara 2016. godine, kopija zahteva je poslata Apelacionom sudu Kosova.
11. Dana 13. aprila 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Na osnovu dokumenata koji se nalaze u zahtevu, rezultira da je otac podnosioca ubijen od strane trećeg lica, A. D., zbog jednog imovinskog spora.
13. Dana 26. februara 2014. godine, javni tužilac u Mitrovici je podigao optužnicu protiv optuženog A. D. za krivično delo teško ubistvo sankcionisano po Krivičnom zakonu Republike Kosovo. Javni tužilac je dao detaljan opis krivičnog dela okrivljenog A. D., prilikom čega je utvrđio da je optužnica obrazložena i zasnovana na zakonu, jer postoje svi bitni elementi krivičnog dela.
14. Dana 10. septembra 2014. godine, Osnovni sud u Mitrovici je (rešenje K. br. 29/14) odlučio:

“I. Okrivljeni A. D., je nesposoban da bi pratio sudjenje.

II. OBUSTAVLJA SE krivični postupak protiv optuženog Andjelković Dušana, zbog krivičnog dela Teško ubistvo iz člana 179 stav 1 tačka 1.3 KZRK-a, zbog nesposobnosti da prati sudjenje tokom postupka, zbog trajne psihičke bolesti.

III. Nakon pravosnažnosti rešenja, spisi predmeta da se dostave Osnovnom суду u Mitrovici - Opštem departmanu - Parničnoj Diviziji, u cilju primanja optuženog u nekoj Starateljskoj zdravstvenoj instituciji, u skladu sa važećim Zakonom o Vanraspravnom Postupku”.

15. Osnovni sud je obrazložio gore navedenu izreku, objašnjavajući da su nakon razmatranja izveštaja medicinskih stručnjaka, izjava tužilaštva i odbrane ispunjeni svi zakonski uslovi i utvrđeno je da okrivljeni A. D. nije u stanju da prati suđenje i da krivični postupak za taj slučaj prestaje.
16. Neodređenog datuma, podnositelj zahteva je izjavio žalbu Apelacionom суду Kosova, tvrdeći bitnu povredu odredaba procesnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja. Podnositelj zahteva je uglavnom dovodio u pitanje profesionalizam i verodostojnost veštačenja u vezi sa zdravstvenim stanjem okrivljenog A. D.
17. Dana 31. oktobra 2014. godine, Apelacioni sud je (rešenje PN br. 550/2014), odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva. Apelacioni sud je potvrdio rešenje Osnovnog suda, objašnjavajući da postoji dovoljno dokaza koji potvrđuju da okrivljeni A. D. nije u stanju da prati sudski postupak, što je rezultiralo okončanjem krivičnog postupka, i da su tvrdnje podnosioca zahteva opšte prirode i ne sadrže ništa konkretno.
18. Apelacioni sud je zaključio da su tvrdnje neosnovane, „jer je prvostepeni sud pravilno postupio kada je obustavio krivični postupak protiv okrivljenoga D.A., (...zbog nesposobnosti podvrgavanja suđenju tokom postupka i zbog trajne psihičke bolesti)“.

19. Apelacioni sud je utvrdio da je „*prvostepeni sud dao dovoljne opravdane razloge oko dokaza za obustavljanje procedure, zasnivajući se na dokaze koje se nalaze u spise predmeta kao: izveštaj lekarskih veštaka, iskaza Tužiteljke i branioca da su se ispunili sve zakonske uslove i utvrđeno je da okrivljeni D. A. nije sposoban da se odupire sa suđenjem te je obustavljen postupak u ovoj krivičnoj stvari.*”

Navodi podnosioca

20. Podnositac zahteva tvrdi da su se osporenom odlukom povredila ustavna prava na jednakost pred zakonom, pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na sudsku zaštitu.
21. Podnositac zahteva tvrdi: “*Osnovni sud je doneo rešenje o obustavljanju postupka ne utvrdivši da li je optuženi uopšte izvršio krivično delo ili je preuzeo odgovornost drugog lica.*”
22. Podnositac zahteva, dalje, tvrdi: “*U procesu veštačenja prisustvovao je sin optuženog što je suprotno zakonu (član 508, 3) i dovodi u sumnju pristrasnost.*”
23. Podnositac zahteva, takođe, tvrdi: “*Nije dokazano ko je odgovoran za smrt mog oca.*”

Prihvatljivost zahteva

24. Sud prvo ispituje da li je podnositac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovnikom.
25. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
26. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori”.
27. Sud, dalje, uzima u obzir pravilo 36 (1) (d) i (2) c) Poslovnika, koje propisuje:
 - (1) *Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*

[...]

(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.
 - (2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

(...)

c) da podnositac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom”.

28. Sud primećuje da je podnositelj nezadovoljan odlukama redovnih sudova zbog prekida krivičnog postupka protiv A. D., i na osnovu njegove tvrdnje se, u suštini, primećuje njegova volja da se okonča krivični postupak protiv A. D. i dodaje: „*Nije dokazano ko je odgovoran za smrt mog oca*“.
29. Pored toga, podnositelj zahteva dovodi u pitanje stručna mišljenja veštaka u vezi sa zdravstvenim stanjem okrivljenog A. D. da prati sudski proces.
30. U tom smislu, Sud je obavezan da prvo utvrdi da li je zahtev podnosioca za nastavak krivičnog postupka protiv trećeg lica i otkrivanje počinjocu ubistva njegovog oca pravo koje se garantuje Ustavom.
31. Sud primećuje da u ovom slučaju podnositelj zahteva nije krivio javne organe Kosova za smrt svog oca; niti je sugerisao da su organi znali ili je trebalo da znaju da je život oca podnosioca bio u opasnosti od trećih lica i da nisu uspeli da preduzmu odgovarajuće mere radi zaštite oca podnosioca od te opasnosti (vidi: ESLJP, odluka o prihvatljivosti zahteva br. 47916/99, *Menson i drugi protiv ujedinjenog Kraljevstva* od 6. maja 2003. godine). Dakle, slučaj podnosioca zahteva treba razlikovati od slučajeva u kojima se navodi upotreba smrtonosne sile, bilo od strane državnih organa, bilo od strane fizičkih lica u doslihu sa njima (vidi, na primer: *McCann i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 27. septembra 1995. godine, Seria A br. 324; *Hugh Jordan protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 24746/94, presuda od 4. maja 2001. godine, ESLJP 2001-II1 (izvodi); *Shanaghan protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 37'715/97, presuda od 4. maja 2001. godine, EKLJP 2001-III (izvodi)).
32. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o nastavljanju krivičnog postupka protiv A. D., Sud primećuje da Ustav ne obezbeđuje neko pravo, u pravom smislu reči, da goni ili osuđuje treće lice u vezi sa krivičnim delom. Kako bi to pravo ušlo u delokrug Ustava, ono treba da bude nedeljivo od prava podnosioca da podnese građansku tužbu zasnovanu na primenjivom zakonu, čak i ako se radi o simboličnom obeštećenju ili zaštiti građanskog prava kao što je pravo na „dobru reputaciju“ (vidi, na primer, slučaj: *Gorou protiv Grčke* (br. 2), zahtev br. 12686/03, [VV], presuda od 20. marta 2009. godine, stav 24, i: *mutatis mutandis*, vidi slučaj: *Perez protiv Francuske*, zahtev br. 47287/99, [VV], presuda od 12. februara 2004. godine, stavovi 70 i 71).
33. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da utvrди osobu odgovornu za ubistvo njegovog oca, Sud primećuje da su javni organi delovali u okviru svojih zakonskih i ustavnih nadležnosti i nisu bili pasivni, jer su tužili A.D. za izvršenje krivičnog dela teško ubistvo; ali su tokom krivičnog postupka zaključili, nakon donošenja mišljenja stručnjaka, da A. D. nije u stanju da prati sudski proces.
34. Pored toga, Sud se poziva na opšta načela koja primenjuje Evropski sud za ljudska prava u vezi sa istragama, koja prvenstveno navode da nedostatak zaključaka bilo koje istrage ne znači da je ona bila neefikasna: obaveza da se istraži: „*nije obaveza rezultata, već sredstava*“ (vidi, na primer, slučaj: br. KI98/12, rešenje o neprihvatljivosti od 2. jula 2013. godine i *mutatis mutandis*,

vidi: *Paul i Audrey Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 46477/99, § 71, ESLJP 2002 – II).

35. Sud smatra da član 113.7 Ustava pruža garanciju pojedincima za zaštitu osnovnih prava i sloboda kada su povređena od strane javnih organa; dok u ovom slučaju, krivično delo ne može da se pripše državnim organima, odnosno oni nisu odgovorni što je otac podnosioca ubijen od strane trećeg lica.
36. U tom smislu, Sud ponavlja da je način na koji se sprovodi ili prekida krivični postupak, kako se osuđuje okrivljeni ili otkrivaju počinioci krivičnih dela, diskrecija i prerogativ redovnih sudova i organa gonjenja koji su njima dodeljeni po zakonu i Ustavu. Stoga, svako upitanje Suda u taj delokrug predstavlja povredu njihove autonomije (vidi: slučaj br. KI98/12).
37. Shodno tome, zahtev treba da se proglaši neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan, u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) c) Poslovnika, jer podnositelj zahteva nije predmet neke povrede prava koje se garantuje Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) c) Poslovnika, 13. aprila 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

